

ASIA

Maa-aineslain 4 §:n mukainen lupa maa-aineksen (sora ja hiekka) ottamiseen. Alue on osittain vanhaa ottoaluetta. Päätös sisältää maa-aineslain 21 §:ssä tarkoitetun ratkaisun toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta.

HAKIJA

Luhangan kunta
Hakulintie 2
19950 Luhanka

OTTAMISALUEEN SIJAINNITPAIKKA JA MAANOMISTAJA

Kunta : Luhanka (435)
Kylä : Luhanka (402)
Tila : Kesäime RN:o 4:677
Omistaja : Luhangan kunta

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 23.06.2025.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslaki 4 § 1 momentti

TOIMIVALTA

Luhangan kunnan hallintosääntö § 29

LUPATILANNE

Tilalta on otettu maa-aineksia Luhangan kunnanhallituksen myöntämällä luvalla (21.9.2015 § 111). Lupa on voimassa vuoden 2025 loppuun saakka.

OTTAMISALUEEN SIJAINNIT JA YMPÄRISTÖ

Ottamisalueen sijainti

Alue sijaitsee Luhangan keskustasta 6 km kaakkoon Tammijärvi-Lempää maantien länsipuolella. Kulku alueelle tapahtuu Tammiharju-Lempää maantieltä olemassa olevasta liittymästä olemassa olevaa tietä pitkin. Maantielle on matkaa ottamisalueen kakkoiskulmalta 350 m. Lähin asuinrakennus sijaitsee ottamisalueen kaakkoiskulmalta 450 metriä kaakkoon ja lähin lomakiinteistö 360 m itään alueen itäreunasta. Pääosa ottamisalueesta on jo avattu maa-ainesten ottoa varten. Pohjoisosan avaamaton osa on hakkuuaukeaa ja mäntytaimikkoa ja länsiosa lehtipuutaimikkoa. Alueen naapuritiloina

ovat idässä 4-119 Siltala ja 4-792 Kankaala ja lounaassa 4-160 Tyynelä. Nämä tilat ovat metsätalousaluetta. Varsinainen suunnitelma-alue ei rajaudu naapuritiloihin.

Keski-Suomen maakuntakaavassa alueeseen kohdistuvana merkintänä on biotalouteen tukeutuva alue ja kulttuuriympäristön vetovoima-alue. Alueelle ei ole muita kaavoja. Suur-Päijänteen rantayleiskaavan lähin alue sijaitsee yli 400 m länteen ottoalueen länsireunasta ja kaavan lähin rakennuspaikka yli 600 m etäisyydellä.

Pohja- ja pintavedet, luonnonolot ja maisema

Pääosa ottamisalueesta on jo avattu maa-ainesten ottoa varten. Pohjoisosan avaamaton osa on hakkuuaukeaa ja mäntytaimikkoa ja länsiosa lehtipuutaimikkoa. Ottoalueen eteläpuolella on rajautuvilta osin vanhaa maa-ainesten ottamisaluetta. Alue sijaitsee Lempään (0943503) 2E-luokan pohjavesialueella. Lähin vesistö pieni nimetön lampi sijaitsee ottamisalueen kaakkoiskulmasta 150 metriä kaakkoon. Lammen pinta on tasolla 133.5. Syrjäjärvi on ottamisalueen länsireunalta 650 metrin päässä. Syrjäjärvi on tasolla 120.0. Alle 500 m etäisyydellä ottoalueesta on kaksi kaivoa, lähimmällä asuin- ja lomakiinteistöllä. Ottamisalueella sen itäreunalla on pohjavesiputki, josta on tehty vuonna 2025 pohjavesiseurantaa. Pohjavesi on vaihdellut tasolla 132.3-132.55. Lisäksi ottamisalueen eteläreunasta 480 metriä kaakkoon sijaitsee pohjavesiputki. Putken pohjavesitasoksi oli kesäkuussa 2025 tasolla 130.56.

Lähimmän luonnonsuojelun alueen, Tikanmaan YSA-alueen, rajalle on matkaa ottamisalueen kaakkoisreunalta 480 metriä kaakkoon. Lähin Natura 2000-verkostoon kuuluva alue Onkisalo-Herjaanselkä (FI0900077) joka sijaitsee 530 m ottamisalueen kaakkoispuolella. Lähin metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (kostea lehto ja puro) sijaitsee ottoalueen itäreunan ja Kesäimen tilan rajan välissä. Lähin muinaismuistokohde, Rentolan kiinteä muinaisjäännös, sijaitsee ottoalueen luoteispuolella 1,8 km etäisyydellä.

TOIMINTA, JOHON LUPAA HAETAAN

Tiedot ottamisalueesta

Ottamisalueen pinta-ala : 4,81 ha
Suunnitelma-alueen pinta-ala: 6,16 ha
Pohjaveden korkeustiedot : + 132.3-132.55 N2000
Alin ottamistaso : +138 m

Ottamismäärä ja –aika

Maa-aines : sora ja hiekka
Haettu kokonaismäärä : 170 000 m³
Vuotuinen otto : n. 17 000 m³
Ottamisaika : 10 vuotta

Ottamistoiminta

Aineksen ottaminen tapahtuu vuosien 2025-2035 aikana. Kaivusyvyydet ja suunta ilmenevät suunnitelmakartasta. Alin ottotaso on 138.0. Osa alueesta on aiempien lupien aikana otettu alemmaksi tasoon noin 136.0 ja tämä alue toimii osittain varastoalueena. Alueelle varastoidaan jalostettuja lajikkeita keskimäärin kahden vuoden tarve. Kalustona ottamisessa käytetään maa-ainesten ottamiseen tarvittavaa kuormaus- ja kuljetuskalustoa. Alueella ei säilytetä öljyä muulloin kuin mahdollisen murskauksen

aikana eikä huolleta koneita. Kaivun aikana syntyvät jyrkät luiskat suojataan lippusiimalla. Alueen rajauspaalut ja korkeushäkit rakennetaan luvan myöntämisen jälkeen.

Maisemointi ja jälkihoito

Materiaalin oton jälkeen alueelle varastoidut pintamaat levitetään ja tasoitetaan. Alueen metsitys tapahtuu luontaisesti. Mikäli luontainen uudistus on hidasta, kylvetään alueelle männynsiementä. Alueen luiskat luiskataan kaltevuuteen noin 1:3. Arvio alueen jälkihoito toimenpiteiden kustannuksiksi on 8000 euroa.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma maa-ainesten ottamistoiminnalle

Arvio kaivannaisjätteen kokonaismäärästä on 8500 m³-ktr, joka koostuu pintamaista (8000 m³-ktr) ja kannoista ja hakkuutähteistä (500 m³-ktr), jotka käytetään alueen maisemointiin.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen vireilläolosta kuuluttaminen

Hakemuksen vireilläolosta on kuulutettu maa-ainelain 13 §:n mukaisesti Luhangan kunnan internet-sivuilla 30.06.- 06.08.2025.

Kuuleminen

Rajanaapurit on kuultu kunnan toimesta.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, koska alue sijaitsee 2 E-luokan pohjavesialueella. ELY-keskus on todennut lausunnossaan seuraavaa:

Luonnon-, maiseman – ja vesiensuojelulliset näkökohdat

Suunnitellulla ottoalueella ei ole luonnonsuojelualueita tai muita ELY-keskuksen tiedossa olevia luonnon- tai maisemansuojelun kannalta arvokkaita kohteita.

Keski-Suomen ympäristökeskuksessa on laadittu vuonna 1997 Luhangan kunnan pohjavesialueista kuntakansio. Suunniteltu ottoalue sijaitsee Lempään pohjavesialueella (nro 09 43503, 2E luokka). 2E luokalla tarkoitetaan muuta vedenhankintakäyttöön soveltuvaa pohjavesialuetta, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen. Pohjavesialue sijoittuu pohjois-eteläsuuntaiselle pitkittäisharjujaksolle, joka kulkee Hartolasta Korpilahden Reinanpohjaan. Harju on matala selänne, joka on kasautunut osittain kalliomoreenimäen sivulle. Harjun maaperä on karkearakeista, soraa ja kivistä soraa. Harjun laitteet ovat silttiä. Entisen kaatopaikan alueella maaperä on kivistä moreenia.

Luhangan pohjavesialueiden suojelusuunnitelma on päivitetty 22.10.2024 (Sweco Finland Oy). Suunnitelmassa on yhtenä toimenpidesuosituksena, ettei maa-ainelupia tule myöntää aivan vedenottamoiden tai tutkittujen vedenottoaikkojen lähiympäristöön.

Pohjavesi virtaa pääasiassa pohjoisesta etelään. Osa tästä pohjavedestä purkautuu lähteestä 435002, noin 290 m länteen. Noin 300 metriä suunnitellusta ottoalueesta etelään sijaitsee alustavasti tutkitun vedenottamon paikan (piste P1). Ottoalueen pohjoisosaan, jossa käytännössä otto tapahtuu, jää etäisyyttä n. 550 m. Ottamisa-alueen itäreunalla olevasta pohjaveden havaintoputkesta hp1/16 on ELY-keskus tehnyt havainnon 26.9.2025 tasolla +133,09 m N2000 ja 8.1.2019 +132,32 m N2000.

Ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaan pohjaveden ottamoiden/tutkittujen vedenottoaikkojen kaukosuojavyöhykkeellä alin sallittu ottotaso tulee olla vähintään 4 m ylimmän pohjavesipinnan yläpuolella.

Yhteenveto

Ottaen huomioon luonnon-, maiseman- ja vesiensuojelulliset näkökohdat, Keski-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus ilmoittaa pitävänsä mahdollisena maa-ainesten ottamista asiakohdassa mainitulta alueelta tietyin edellytyksin. Tällöin ottotoiminnassa tulee noudattaa seuraavia ohjeita:

- Alin sallittu ottotaso on haetun mukaisesti +138 m N2000, kuitenkin vähintään 4 metriä ylimmän pohjavesipinnan yläpuolella. Ottotason alapuolisia massanvaihtoja tai pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita.

- Hakemuksessa mainittujen kaivojen tiedot tulee selvittää. Kaivojen vedestä tulee tehdä talousvesianalyysi ja arvioida antoisuus ennen ottotoiminnan jatkamista, oton päätyttyä ja tarvittaessa.

- Ottotoiminnan sijoituksessa pohjavesialueelle tulee tarkkailla pohjaveden laatua. Alueella sijaitsevasta näytteenottoon soveltuvasta havaintoputkesta (tarvittaessa tulee asentaa uusi havaintoputki) otetusta pohjavesinäytteestä tulee tutkia haju, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E. coli bakteerit sekä tarvittaessa raskasmetallit, alumiini ja kromi.

Vastaava analyysi tehdään ottamistoiminnan aikana vuosittain. Vesinäytteiden otossa tulee käyttää akkreditoitua näytteenottajaa ja analysoinnissa sertifioitua laboratoriota. Havaintoputkesta tulee lisäksi havaita pohjavesipinnan korkeus neljä kertaa vuodessa (talvi, kevät, kesä ja syksy).

Havaintotulokset ja havaintopäivä tulee merkitä havaintopäiväkirjaan. Tulokset on esitettävä kunnan maa-ainesotonalvojen kunkin vuoden tammikuun 31. päivään mennessä. Tiedot suositellaan toimitettavaksi samanaikaisesti ja samalla lomakkeella kuin tiedot otetuista maa-aineksista, jolloin ne voidaan tallentaa ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään. Tällöin seurantatiedot ovat sähköisessä paikkatietojärjestelmässä niin luvanhaltijoiden kuin valvontaviranomaistenkin käytettävissä.

- Valvonnan helpottamiseksi tulee alueelle asentaa riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä (vähintään kolme kolmiopukkia). Myös ottamis- ja kaivua-alueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon. Merkinnot tulee tehdä ennen

ottotoiminnan aloittamista. Lisäksi ottoalueelle tulee sijoittaa selkeä taulu, josta ilmenee mm. maa- ainesluvan haltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassa oloaika.

- Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella on kielletty. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Autojen ja koneiden säilytys ja huolto on alueella kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaara ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla. Myös koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa. Lisäksi pohjaveden puhtaana säilymiseksi on huolehdittava siitä, että pohjavedelle vahingollisten aineiden käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Jos öljyä tai muuta pohja- ja pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava Luhangan kunnan öljyvahinkojen torjuntaviranomaiselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

- Luiskat muotoillaan vähintään kaltevuuteen 1:3, ei jyrkemmiksi. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja. Pintamaat tulee varastoida kaivualueen ulkopuolelle siten, että ne voidaan käyttää maisemoinnin yhteydessä kasvualustan muodostamiseen (suositeltu varastointiaika enintään kolme vuotta). Alueelle istutetaan mäntyä tai koivua (2500 kpl/ha) niille osille, joille ei luontaista taimettumista tapahdu.

- Maa-ainesten ottaminen ja alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistyessä. Vanha ottoalue tulee maisemoida ensi vaiheessa. Vaiheittainen alueen maisemointitöiden tarkastus tulee tehdä kahden vuoden välein syksyisin, ensimmäisen kerran 30.9.2027 mennessä. Tarkastuksessa tulee olla läsnä luvanhaltija, kunnan maa-ainesoton valvoja sekä tarvittaessa ELY-keskuksen edustaja.

- Sorakuoppien reunoille voi asettua pesimään törmäpääskyjä. Törmäpääsky on luonnonsuojelulain 69 §:n nojalla rauhoitettu laji. Lisäksi törmäpääsky on erittäin uhanalainen (EN). Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesinnän häirintä ja pesien haltuunotto, siirtäminen tai muu vahingoittaminen on kielletty. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää lisääntymiskauden ulkopuolellakin pesän vahingoittamisen, kun kyse on eläimen tekemästä pesästä, jota se käyttää toistuvasti. Törmäpääsky luetaan lajiksi, joka käyttää samoja pesäkoloja toistuvasti. Jos alueella on törmäpääskyn pesiä, tulee ne säilyttää. Jos esimerkiksi luiskauksia on välttämätön tehdä pesätörmien kohdalle, esimerkiksi turvallisuuden vuoksi, tulee tällöin hakea niiden hävittämiseen poikkeuslupaa Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta (LSL 70 §:n 3 momentti).

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Hakijan kuuleminen

Hakijalle on varattu mahdollisuus vastineen antamiseen. Hakija ei ole jättänyt vastinetta.

Tarkastukset

Alueelle on tehty edellisen kerran tarkastus 17.4.2025. Lupahakemuksen vireillä ollessa ei ole tehty tarkastusta.

TEKNINEN JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Tekninen ja ympäristölautakunta myöntää Luhangan kunnalle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen Luhangan kunnan Luhangan kylässä tilalla Kesäime 435-402-4-677.

Toimintaa tulee harjoittaa hakemuksen ja seuraavien lupamääräysten mukaisesti:

Lupamääräykset

1. Hakijan on pyydettävä ennen ottamistoiminnan aloittamista valvontaviranomaista suorittamaan aloitustarkastus, jossa tarkistetaan lupamääräysten 3- 6 toteutuminen.
2. Alin sallittu ottotaso on +138 m N2000, kuitenkin vähintään neljä metriä ylimmän pohjavesipinnan yläpuolella. Ottotason alapuolisia massanvaihtoja tai pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita. Otettavan aineksen määrä on enintään 170 000 m³.
3. Hakemuksessa mainittujen kaivojen tiedot tulee selvittää. Kaivojen vedestä tulee tehdä talousvesianalyysi ja arvioida antoisuus ennen ottotoiminnan jatkamista, oton päätyttyä ja tarvittaessa. Pohjaveden laatua tulee tarkkailla. Alueella sijaitsevasta näytteenottoon soveltuvasta havaintoputkesta (tarvittaessa tulee asentaa uusi havaintoputki) otetusta pohjavesinäytteestä tulee tutkia haju, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E. coli bakteerit sekä tarvittaessa raskasmetallit, alumiini ja kromi. Vastaava analyysi tehdään ottamistoiminnan aikana vuosittain. Vesinäytteiden otossa tulee käyttää akkreditoitua näytteenottajaa ja analysoinnissa sertifioitua laboratoriota.
- Havaintoputkesta tulee lisäksi havaita pohjavesipinnan korkeus neljä kertaa vuodessa (talvi, kevät, kesä ja syksy). Havaintotulokset ja havaintopäivä tulee merkitä havaintopäiväkirjaan. Tulokset on esitettävä kunnan maa-ainesotonvalvojalle kunkin vuoden tammikuun 31. päivään mennessä. Tiedot suositellaan toimitettavaksi samanaikaisesti ja samalla lomakkeella kuin tiedot otetuista maa-aineksista, jolloin ne voidaan tallentaa ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään. Tällöin seurantatiedot ovat sähköisessä paikkatietojärjestelmässä niin luvanhaltijoiden kuin valvontaviranomaistenkin käytettävissä.
4. Alueella tulee asentaa riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä (vähintään kolme kolmiopukkia). Ottamis- ja kaivualueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon. Merkinnät tulee tehdä ennen ottotoiminnan aloittamista.
5. Ottoalueelle tulee sijoittaa selkeä taulu, josta ilmenee mm. maa-ainesluvanhaltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassaoloaika.
6. Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella on kielletty. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Autojen ja koneiden säilytys ja huolto on alueella kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaara ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla. Myös koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa. Lisäksi pohjaveden puhtaana säilymiseksi on huolehdittava

siitä, että pohjavedelle vahingollisten aineiden käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Jos öljyä tai muuta pohja- ja pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava Luhangan kunnan öljyvahinkojen torjuntaviranomaiselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

7. Luiskat muotoillaan vähintään kaltevuuteen 1:3, ei jyrkemmiksi. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja. Pintamaat tulee varastoida kaivualueen ulkopuolelle siten, että ne voidaan käyttää maisemoinnin yhteydessä kasvualustan muodostamiseen (suositeltu varastointiaika enintään kolme vuotta). Alueelle istutetaan mäntyä tai koivua (2500 kpl/ha) niille osille, joille ei luontaista taimettumista tapahdu.

8. Maa-ainesten ottaminen ja alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistyessä. Vanha ottoalue tulee maisemoida ensi vaiheessa. Vaiheittainen alueen maisemointitöiden tarkastus tulee tehdä kahden vuoden välein syksyisin, ensimmäisen kerran 30.9.2027 mennessä. Tarkastuksessa tulee olla läsnä luvanhaltija, kunnan maa-ainesoton valvoja sekä tarvittaessa ELY-keskuksen edustaja.

9. Sorakuoppien reunoille voi asettua pesimään törmäpääskyjä. Jos alueella on törmäpääskyn pesiä, tulee ne säilyttää. Pesinnän häirintä ja pesien haltuunotto, siirtäminen tai muu vahingoittaminen on kielletty. Jos esimerkiksi luiskauksia on välttämätön tehdä pesätörmien kohdalle, esimerkiksi turvallisuuden vuoksi, tulee tällöin hakea niiden hävittämiseen poikkeuslupaa Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta (LSL 70 §:n 3 momentti).

10. Kun luvan voimassaoloaika on päättynyt tai luvassa myönnetty maa-ainesmäärä on otettu, on luvanhaltijan pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan alueella lopputarkastus, jossa tarkastetaan jälkihoidon ja muiden lupaan liittyvien toimenpiteiden toteutuminen.

LUVAN VOIMASSAOLO JA PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Lupapäätös on voimassa 10 vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulopäivästä lukien. Hakija on esittänyt maa-aineslain 21 §:n mukaisen pyynnön toiminnan aloittamiseksi maa-ainestenottoalueelle mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Tekninen ja ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan toiminta voidaan aloittaa lupapäätöstä noudattaen ennen sen lainvoimaisuutta. Toiminta sijoittuu osittain jo olemassa olevalle ottoalueelle. Koska kyseessä on soran ja hiekan otto, alue voitaisiin maisemoida ennalleen, mikäli lupa ei saisi lain voimaa. Toiminnalta vaaditaan 5000 euron vakuus ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun

vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen. Lisäksi alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava on katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuva.

Maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa. Maa-aineita ei saa myöskään ottaa ilman erityistä syytä vesistön rantavyöhykkeeltä.

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa ratkaistaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Kyseessä on vanha hiekan ja soranottoalue. Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Riittävä suojakerrospaksuus pohjaveteen nähden on varmistettu pohjavesiputkella. Kaivualueella ei ole luonnonsuojelulain mukaisia tai muita suojelukohteita eikä ottamisalueella ole sellaisia maa-aineslain 3 §:ssä tarkoitettuja biologisia, geologisia tai maisemallisia arvoja, jotka estäisivät luvan myöntämisen. Maisemavaikutukset jäävät maastonmuodoista ja ympäröivistä metsäalueista johtuen paikallisiksi. Toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu sijainti sekä lupamääräykset huomioon otettuna haittaa tai vaaraa asutukselle tai ympäristölle.

Hakija on esittänyt ottamissuunnitelman. Hakemuksen, ottamissuunnitelman ja edellä esitettyjen lupamääräysten mukaisesti toteutettuna ottaminen tai sen järjestelyt eivät ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja toiminta täyttää maa-aineslain 6 §:ssä esitetyt edellytykset, joilla lupa on myönnettävä. Lupaviranomaisen näkemyksen mukaan lupamääräykset eivät ole luvansaajalle kohtuuttomia hankkeen laajuus ja siitä saatava hyöty huomioon otettuna.

Lupamääräysten perustelut

Ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jos nämä seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta (MaL 11 §). Lupamääräyksissä on otettu huomioon ELY-keskuksen lausunto.

Määräys 1 on annettu valvonnan helpottamiseksi.

Hakemuksessa esitetyn ottotason ei katsota vaarantavan pohjavesiä eikä aiheuttavan haittaa ympäristölle. Otettavan aineksen määrä on hakemuksen mukainen. (määräys 2)

Pohjaveden tarkkailulla seurataan pohjaveden pystysuuntaista liikkumista ja laatua kyseisellä alueella ja valvotaan, että pohjaveden ylimmän pinnan päälle jää riittävä suodattava ja suojaava maakerros. (määräys 3)

Kaivualueen, ottoalueen ja ottotason merkitsemisellä maastoon helpotetaan valvontaa sekä varmistetaan, että toiminta on ottamissuunnitelman rajausten mukaista.

(määräys 4)

Infotaulun tarkoituksena on antaa tietoa alueen toiminnasta ulkopuolisille. (määräys 5)

Öljyn käsittely, vuotavat koneet ja laitteet, niiden pesu tai huoltotoimenpiteet aiheuttavat riskin pinta- ja pohjavedelle. Öljy- tai kemikaalivahingon sattuessa on toiminnanharjoittaja velvollinen toimimaan haittojen ja vahingon leviämisen pienentämiseksi sekä ilmoittamaan vahingosta asianomaisille viranomaisille, jotka määräävät jatkotoimenpiteistä. (määräys 6)

Määräykset maisemoinnista on annettu alueen jälkihoidon varmistamiseksi. (määräykset 7 ja 8)

Törmäpääsky on luonnonsuojelulain 69 §:n nojalla rauhoitettu laji. Lisäksi törmäpääsky on erittäin uhanalainen (EN). Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesinnän häirintä ja pesien haltuunotto, siirtäminen tai muu vahingoittaminen on kielletty. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää lisääntymiskauden ulkopuolellakin pesän vahingoittamisen, kun kyse on eläimen tekemästä pesästä, jota se käyttää toistuvasti. Törmäpääsky luetaan lajiksi, joka käyttää samoja pesäkoloja toistuvasti. (määräys 9)

Lopputarkastuksesta määrätään valvonnallisista syistä. (määräys 10)

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (VNA 926/2005)

VAKUUDET

Hakijan tulee toimittaa ennen ottamistoiminnan aloittamista 24 050 euron ((4 000 €/ha + korotus pohjavesialueella sijaitsevasta ottamistoiminnasta 1 000 €/ha) x 4,81 ha) maa-aineslain 12 §:n tarkoittama hyväksyttävä vakuus lupamääräysten noudattamisen varmistamiseksi. Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty. Vakuuden arvoa voidaan tarkistaa luvan voimassaoloaikana.

TARKASTUS- JA VALVONTAMAKSU

Ottamissuunnitelma tarkastamisesta peritään Luhangan kunnan teknisen ja ympäristölautakunnan hyväksymän, 1.1.2025 voimaan tulleen taksan mukaisesti 3310 €, joka koostuu seuraavasti:

- tarkastusmaksu 300 €/suunnitelma
- $0,015 \text{ €/m}^3$ ($170\,000 \text{ m}^3 \times 0,015 \text{ €/m}^3 = 2\,550 \text{ €}$)
- kuulemiskulut 260 €: kuulemisen perusmaksu 20 €, rajanaapuri 30 €/kuultava ($30 \text{ €} \times 8 = 240 \text{ €}$)
- lupa maa-aineslain mukaisen toimenpiteen suorittamiseen ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa 200,00 €/päätos

Luvanhaltijan tulee suorittaa kunnalle vuotuinen valvontamaksu kulloinkin voimassa olevan taksan mukaisesti.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Ote päätöksestä

Hakija

Jäljennös päätöksestä

Keski-Suomen ELY-keskus, kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Päätöksen pyytäneet naapurit

Ilmoitus päätöksestä

Päätöksen antamisesta kuulutetaan Luhangan kunnan internet-sivuilla.

Naapurit

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kuulutuksen julkaisemisesta Luhangan kunnan verkkosivuilla. Kuulutus julkaistaan verkkosivuilla 30.12.2025. Valitusaika päättyy 05.02.2026. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

LIITTEET

Valitusosoitus